

Datum
2021-05-24Version
3Dnr/Beteckning
TSFS 2018:26Upprättad av
Johan Vestlund
Väg och järnväg
Spårtrafik
Teknik spårtrafik

Kompletterande upplysningar för ansökan om godkännande av trafikplatsnamn

Datum
2021-05-24Version
3Dnr/Beteckning
TSFS 2018:26**Versionshistorik**

Version	Datum	Beskrivning	Ansvarig
1	2019-10-23	Första utgåvan	Johan Vestlund
2	2020-09-01	Förtydliganden kring dubblettnamn	Johan Vestlund
3	2021-05-24	Förtydliganden kring trafikplatsers geografiska utbredning och trafikplatstyper	Johan Vestlund

Innehåll

FÖRKLARING AV BEGREPP OCH FÖRKORTNINGAR	5
1 SYFTE.....	6
2 OMFATTNING	6
3 MÅLGRUPP.....	6
4 TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER	6
4.1 Vad ska godkännas?	6
4.2 Definitioner	7
5 ALLMÄNT OM GODKÄNNANDE	7
5.1 Börja i tid	7
5.2 Eliminera arbetsnamn	7
5.3 Godkännande, anmälan eller ingenting?	7
5.4 Förändringar som inte behöver anmälas	8
5.5 Förändringar som ska anmälas	8
5.5.1 Mindre justering av trafikplatsmitt	9
5.5.2 Små ändringar av trafikplatsgränser	9
5.5.3 Ändringar av trafikplatstyp som ej föranleder någon ny prövning	9
5.5.4 Inaktualisering av trafikplats	9
5.5.5 Återaktualisering av trafikplats som har inaktualiserats	9
5.6 När godkännande krävs	10
5.6.1 Allmänt	10
5.6.2 Nya eller ändrade trafikplatsnamn och signaturer	10
5.6.3 Ändringar av trafikplatstyp som föranleder ny prövning	10
5.6.4 Stora ändringar av trafikplatsgränser	10
5.6.5 Återaktualisering av trafikplats som har inaktualiserats	11
5.6.6 Sätt att ansöka	11
5.6.7 Innehåll i ansökan	11
5.6.8 Ange läge	11
5.7 Anmälan eller godkännande vid återaktualisering	12
6 NAMNVAL	12
6.1 Säkerhetsmässiga hänsyn	13
6.1.1 Eliminera förväxlingar	13
6.1.2 Gammalt namn på ny plats	13
6.1.3 Namnsättning för driftplatser med driftplatsdelar	13
6.1.4 Flera trafikplatser i samma tätort	13
6.1.5 Olika namn på olika infrastrukturanläggningar	14
6.2 Geografiska och språkliga hänsyn	14
6.2.1 Användning av ortnamn	14

6.2.2	Namnsättning av stora trafikplatser.....	15
6.2.3	Genetiv-s på ort och gemener i bestämning	15
6.2.4	Hela ord	15
6.2.5	Språk	16
6.3	Tänk på framtiden.....	16
6.4	Praktiskt tillvägagångssätt för namnmässiga aspekter	16
7	SIGNATUR	16
7.1	Håll signaturen kort.....	16
7.2	Korta trafikplatsnamn.....	17
7.3	Gammal signatur på ny plats.....	17
8	UNDANTAG.....	17
9	BEDÖMNING AV INKOMNA HANDLINGAR	17
9.1	Samrådsparter	18
9.2	Organisatör av samrådsrunda	18
9.3	Tid för samråd.....	18
9.4	Handläggning.....	18
9.5	Om inget förslag duger	18
10	FÖRVALTNING	18
11	REFERENSER.....	19

Förklaring av begrepp och förkortningar

För att förtydliga läsbarheten av dessa kompletterande upplysningar är nedanstående ord förklarade. Definitionerna är tagna från t.ex. järnvägslagen och direktiv.

Infrastrukturförvaltare: Den som förvaltar järnvägsinfrastruktur och driver anläggningar som hör till infrastrukturen.

Järnvägsinfrastruktur: spår-, signal- och säkerhetsanläggningar avsedda för järnvägstrafik, trafikledningsanläggningar, anordningar för elförsörjning av trafiken samt övriga fasta anordningar som behövs för anläggningarnas bestånd, drift eller brukande.

Infrastrukturanläggning: En avgränsad järnvägsinfrastruktur där det går att driva järnvägstrafik. Viktigt att notera är att mellan två olika infrastruktur-anläggningar förekommer ingen järnvägstrafik – om så vore fallet skulle det inte vara två, utan en infrastruktur-anläggning.

1 Syfte

Järnvägen är ett säkert färdmedel och ska även fortsättningsvis vara det. Det är av den anledningen som det är viktigt att trafikplatsnamn och signaturer är oförväxlingsbara så att inte missförstånd eller andra olägenheter uppstår. Trafikplatsnamnen används i en mängd olika sammanhang, som till exempel vid samtal mellan driftledning och tågpersonal, i dokumentation av anläggning och i tidtabeller.

Vid prövning kontrollerar Transportstyrelsen att föreslagna namn och signaturer på trafikplatsen väljs, så att de är igenkännbara och att förväxlingsrisk inte kan uppstå. Även geografiska och språkliga hänsyn ska tas i beaktande så långt det är möjligt.

2 Omfattning

Dokumentet är utformat som en kommentartext till TSFS 2018:26, dvs. först skrivs paragraftexten ut i en färgad ruta, och under respektive paragraf följer sedan förtydliganden och förklaringar. Kompletterande upplysningar ger exempel på hur man kan uppfylla kraven för godkännande av trafikplatsnamn enligt TSFS 2018:26.

3 Målgrupp

Dokumentet är en hjälp för sökande att läsa TSFS 2018:26 ”Transportstyrelsens föreskrifter om namn på trafikplats för järnväg”.

4 Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om fastställande och ändring av namn på trafikplats för järnväg enligt 2 kap. 2 § järnvägsförordningen (2004:526).

4.1 Vad ska godkännas?

Beslut om namn på trafikplats krävs innan en sådan inrättas på en plats där det inte tidigare funnits en trafikplats, om en plats ska byta namn eller om trafikplatsens gränser justeras i sådan utsträckning att det kan påverka namnsättningen. Namn ska godkännas av Transportstyrelsen. Detta är reglerat i järnvägsförordningen (SFS 2004:526).

Föreskrifterna om trafikplatsnamn reglerar vilket underlag som ska ligga till grund för Transportstyrelsens godkännande. Ett godkännandebeslut innebär

att godkännandeobjektet i fråga får användas för järnvägsverksamhet i Sverige.

4.2 Definitioner

2 § De beteckningar som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i järnvägslagen (2004:519) och järnvägsförordningen (2004:526).

I dessa föreskrifter används dessutom följande begrepp med nedan angiven betydelse.

signatur

förkortning av trafikplatsnamn

Föreskrifterna har enbart en definition enligt ovan. Ytterligare begrepp som används i detta dokument förklaras i förklaringar av begrepp ovan.

5 Allmänt om godkännande

Fastställande av trafikplatsnamn

3 § En trafikplats namn och signatur ska fastställas innan trafikplatsen inrättas.

5.1 Börja i tid

Börja med att ansöka om trafikplatsnamn så tidigt som möjligt när ni ska projektera nya trafikplatser eller vid förändringar som föranleder nya trafikplatsnamn; så slipper ni onödiga projektrisker.

5.2 Eliminera arbetsnamn

Trafikplatsers namn ska prövas så tidigt som möjligt i processen. Att projekt kallar en ny anläggningsdel för någonting i början innan den har fått ett riktigt trafikplatsnamn är mänskligt; vi ger namn till allt möjligt utan att vi egentligen tänker på det. Trafikplatsers namn måste dock prövas för att vi ska kunna ha en säker anläggning och att namnen blir långsiktigt fungerande. Det är av dessa anledningar viktigt att man beslutar om trafikplatsens namn i ett tidigt skede; dels för att inte det provisoriska första namnet ska hinna etablera sig (eftersom det kanske inte är säkert), och dels för att namnet behövs för all dokumentation.

5.3 Godkännande, anmälan eller ingenting?

Transportstyrelsen kan behöva informeras för att hålla aktuella register, även om inte alla småjusteringar behöver godkännas. Gränserna för vad sökande behöver göra är enligt nedan.

Transportstyrelsen behöver inte informeras vid:

- mindre justering av trafikplatsgräns (tumregel: max 100 m, se mer om det i 5.4).

Lämna in en anmälan om förändring vid:

- mindre justering av platsmitt (tumregel: max 250 m, se mer om det i 5.5.1)
- mindre justering av driftplatsgräns (tumregel: max 250 m, se mer om det i 5.5.2)
- Enstaka byte av trafikplatstyp (t.ex. från linjeplats till driftplats, se mer om det i 5.5.3)
- Inaktualisering av trafikplats. (Se mer om det i 5.5.4)
- återaktualisering av trafikplats som har inaktualiserats (tumregel: max 10 år sedan, se mer om det i 5.5.5)

Lämna in en ansökan om godkännande av trafikplatsnamn för:

- nya eller ändrade trafikplatsnamn och/eller signaturer, Se mer om det i 5.6.2)
- förändringar, där flera driftplatser är tänkta att slås ihop till en driftplats med driftplatsdelar. (Behöver prövas av flera skäl. Se mer om det i 5.6.3)
- stora ändringar av trafikplatsgränser (tumregel: mer än 250 m, se mer om det i 5.6.4)
- återaktualisering av trafikplats som har inaktualiserats (tumregel: mer än 10 år sedan, se mer om det i 5.6.5)

5.4 Förändringar som inte behöver anmälas

Transportstyrelsen behöver inte bli informerade vid mindre justeringar av trafikplatsgränser på mindre än 100 meter. Det under förutsättning att trafikplatsnamnet fortfarande är lämpligt och att det inte påverkar trafiktillståndet.

5.5 Förändringar som ska anmälas

Informera Transportstyrelsen för nedanstående förändringar så att Transportstyrelsen kan hålla ett aktuellt register. De behöver inte godkännas, men det är betydelsefullt för incidentrapportering, tillstånd med mera att informationen är korrekt.

5.5.1 Mindre justering av trafikplatsmitt

Informera Transportstyrelsen när platsmitt justeras för en trafikplats, så att vi kan hålla ett aktuellt register. Här avses justeringar som inte är längre än att det tidigare namnet fortfarande, ur geografisk synpunkt, kan utgöra benämning på platsen. Som tumregel kan man räkna att det räcker med en anmälan om justeringen är upp till 250 meter. Vid större justeringar krävs en ansökan.

5.5.2 Små ändringar av trafikplatsgränser

Informera Transportstyrelsen vid justeringar av trafikplatsgränser på upp till 250 meter, så att vi kan hålla ett aktuellt register. Här avses justeringar som inte är längre än att det tidigare namnet fortfarande, från geografisk synpunkt, kan utgöra benämning på platsen.

5.5.3 Ändringar av trafikplatstyp som ej föranleder någon ny prövning

Informera Transportstyrelsen när en trafikplats ändrar trafikplatstyp, från t.ex. en linjeplats till driftplats, så att Transportstyrelsen kan hålla aktuella register.

Tänk dock på att godkännande krävs när driftplats med driftplatsdelar ska inrättas då det i sådana fall tillkommer nya namn (driftplats och driftplatsdelar ska alla ha olika namn och signaturer).

5.5.4 Inaktualisering av trafikplats

Endast anmälan behövs, om en trafikplats inaktualiseras.

5.5.5 Återaktualisering av trafikplats som har inaktualiserats

Endast anmälan behövs, om en trafikplats ska återaktualiseras och inaktualiseringen skedde för mindre än 10 år sedan och det gamla namnet var korrekt prövat. I vissa fall kan även äldre trafikplatsnamn och signatur återanvändas trots att de är mycket gamla. Kontakta Transportstyrelsen i tveksamma fall så kan vi informera om det räcker med en återaktualisering.

5.6 När godkännande krävs

Krav på ansökan om nytt eller ändrat trafikplatsnamn

4 § Infrastrukturförvaltaren ska ansöka om nytt eller ändrat trafikplatsnamn hos Transportstyrelsen.

Ansökan ska göras på det sätt som Transportstyrelsen har fastställt, senast fyra månader innan trafikplatsnamnet ska tas i bruk.

Ansökan ska innehålla en karta över området för trafikplatsen samt förslag på namn och signatur. Trafikplatsens läge ska anges enligt infrastrukturförvaltarens längdmätningssystem samt med koordinater i formatet SWEREF 99 TM.

5.6.1 Allmänt

Tänk på att leverera en snygg, säker lösning när ni bygger. Er konstruktion kommer att vara arbetsplats för de kollegor som ska driva anläggningen (till exempel lokförare, tågklarare och underhållspersonal). Det är därför viktigt att den är logiskt byggd och att inga speciallösningar eller undantag byggs, som går på tvärs mot människa teknik och organisation (MTO). Anläggningen ska vara en arbetsplats som är enkel att använda.

5.6.2 Nya eller ändrade trafikplatsnamn och signaturer

Nya eller ändrade trafikplatsnamn och signaturer behöver prövas så att de uppfyller krav på säkerhet och god ortnamnsed.

5.6.3 Ändringar av trafikplatstyp som föranleder ny prövning

Ny prövning krävs om avsikten är att göra en ny driftplats med driftplatsdelar av flera gamla driftplatser som ligger nära varandra. Namnfrågan kan även behöva prövas för de ingående trafikplatsdelarna om justeringar görs på trafikplatsgränserna, se mer om det nedan.

Kom ihåg att:

- Trafikplatstyperna ska återspegla hur anläggningen ska användas.
- Driftplatsdelar behöver tillhöra en övergripande driftplats.
- Namn och signatur även behövs till den övergripande driftplatsen.
- Det kan gå att använda signaturen från en av de ingående driftplatsdelarna till den övergripande driftplatsen, men då måste driftplatsdelen få en ny signatur.

5.6.4 Stora ändringar av trafikplatsgränser

Trafikplatsnamnsfrågan behöver prövas vid mer än marginella justeringar av trafikplatsgränser, då trafikplatsnamnets koppling till platsen kan gå förlorad.

Tänk på att

- Anläggningsförändringen kommer att kräva en väsentlighetsbedömning där människa teknik och organisation (mto)-perspektiv tas omhand.
- Det krävs särskilda motiv för att frångå standardlösningen, det vill säga driftplatser med mellanliggande linjer. Dessa särskilda motiv bör vara relaterade till speciella förutsättningar på platsen, inte till val av tekniska lösningar.

5.6.5 Återaktualisering av trafikplats som har inaktualiserats

Prövning av namn behöver ske när riktigt gamla trafikplatsnamn ska återaktualiseras. Anledningen är att nya trafikplatser kan ha tillkommit med namn och/eller signaturer som gör det omöjligt att återaktualisera det gamla namnet. Dessutom finns inte alla gamla namn med säkerhet i registren. Kontakta Transportstyrelsen i tveksamma fall.

5.6.6 Sätt att ansöka

För närvarande sker en ansökan skriftligen brevlades eller per e-post.

5.6.7 Innehåll i ansökan

Det ska gå att förstå vad det är för plats som avses i ansökan. Om den sökande har förslag på namn och signatur tas dessa i beaktande i handläggningen av ärendet och väljs i den mån det är möjligt, med hänsyn till de kriterier som gäller för namnval.

5.6.8 Ange läge

Ange km-tal. Trafikplatsens läge enligt ”infrastrukturförvaltarens längdmätningssystem” betyder km-tal (till exempel km 27+820).

Nollpunkt behöver inte anges om det bara finns en nollpunkt och det inte råder några tvivel om att det är den som avses. I vissa fall förekommer det dock otydligheter som gör att den måste anges t.ex. på grund av att flera nollpunkter används för att beskriva samma trafikplats, eller att nollpunkten har bytts.

Ange även läge enligt SWEREF 99 TM. Det är ett koordinatsystem för att ange geografiska positioner i Sverige och används för tillämpningar på nationell nivå.

Trafikplatsens geografiska utbredning ska framgå. Ange gränser mot linjer eller andra trafikplatser i de fall där linje saknas mellan trafikplatserna.

5.7 Anmälan eller godkännande vid återaktualisering

Kontakta Transportstyrelsens handläggare av trafikplatsnamn för upplysningar att kontrollera om det räcker med anmälan för återaktualisering av ett gammalt namn eller om det kräver ett nytt beslut. Förfarandet varierar beroende på om trafikplatsen finns i Transportstyrelsens register och är markerad som inaktuell eller om den helt saknas. Följande avgör vad som gäller:

- Endast anmälan behövs om trafikplatsen finns i Transportstyrelsens förteckning och den bara är markerad som inaktuell. (Kontroll sker dock vid handläggning att namn och signatur fortfarande är säkra.)
- Godkännande krävs vid återaktualisering av ett gammalt trafikplatsnamn om det saknas i Transportstyrelsens förteckning av aktuella och inaktuella trafikplatsnamn. I sådana fall behöver en ny bedömning göras, eftersom samma eller liknande namn kan ha använts på andra trafikplatser, som har anlagts efter det att den gamla trafikplatsen lades ned. Kommuner och andra intressenter kan också ha synpunkter på användandet av namn.

Orsaken till att det ibland kan krävas godkännande för återaktualisering av en gammal historisk trafikplats är historisk: Det är mer än 150 år sedan järnvägen började byggas i Sverige och det har existerat många trafikplatser som idag inte finns kvar. En del av dem återfinns i Transportstyrelsens förteckning över aktuella eller gamla trafikplatsnamn, men den är inte komplett. Reglerna kring hanteringen av trafikplatser har varierat över tid och det har inte alltid funnits krav på att hålla förteckning över alla historiska trafikplatser. För en inaktuell trafikplats, som till exempel lades ned på 1960-talet, kan den finnas med i förteckningen, men om man vill återanvända ett riktigt gammalt namn, så blir handläggningen mer som en prövning av ett nytt namn, med speciella hänsyn till historiska kopplingar.

6 Namnval

Utformning av trafikplatsens namn

5 § Namnet på en trafikplats ska

1. vara utformat så att trafikplatsen inte går att förväxla med en nuvarande eller tidigare trafikplats,
2. ha koppling till det geografiska namnet på platsen, och
3. följa god ortnamnsed.

6.1 Säkerhetsmässiga hänsyn

6.1.1 Eliminera förväxlingar

Säkerhet är den enskilt viktigaste parametern vid val av trafikplatsnamn. Förväxling eller missförstånd ska inte uppkomma och det är därför viktigt att trafikplatser har namn som inte liknar varandra. Det betyder att föreslagna namn, som kan förväxlas med andra trafikplatsnamn, väljs bort redan i början på urvalsprocessen. Det kriteriet gäller även om det innebär att det blir svårt att tillgodose kravet på koppling till det geografiska namnet på platsen. Säkerhet går före god ortnamnsned.

6.1.2 Gammalt namn på ny plats

Ett namn ska inte användas om det tidigare funnits på en annan trafikplats. Ibland är det dock svårt att hitta ett annat lämpligt namn på den nya trafikplatsen och om den tidigare trafikplatsen dessutom har inaktualiserats för många år sedan och spåren har rivits upp på den gamla inaktuella trafikplatsen, kan regeln frångås om inga andra lösningar står till buds.

6.1.3 Namnsättning för driftplatser med driftplatsdelar

Driftplatser med driftplatsdelar ska ha unika namn och signaturer för såväl driftplatsen som driftplatsdelarna. Den övergripande driftplatsen kan normalt sett namnsättas utan bestämning, medan driftplatsdelarna får bestämningar om de inte redan har andra unika namn. I till exempel Mora heter driftplatsen Mora (Mra) och driftplatsdelarna Mora central (Mrc) och Mora strand (Mras). I ett annat exempel Borås, blev den övergripande driftplatsen Borås (Bs) med driftplatsdelarna Borås central (Bsc) och Knalleland (Knl). Före förändringen hade signaturen Bs använts av Borås central, när det var en egen driftplats. Den kunde återanvändas för den nyinrättade övergripande driftplatsen Borås medan Borås central fick en ny signatur. Därigenom slapp man göra alltför många stora förändringar för personalen som driver anläggningen i samband med ombyggnationen. En förutsättning för att signaturer och namn ska kunna återanvändas är dock att de inte används på andra ställen.

6.1.4 Flera trafikplatser i samma tätort

Normalt sett så namnsätts flera trafikplatser på samma tätort med bestämningar för var och en. Detta gäller om det inte är fråga om en driftplats med driftplatsdelar, då gäller det som skrevs tidigare. Om de olika trafikplatsernas namn ska ha anknytning till tätortsnamnet, ska alltså en bestämning läggas till de olika trafikplatserna (t.ex. Kristianstads central och Kristianstads södra). Om sådant tillägg ges, ska även övriga trafikplatser med samma tätortsnamn ges ett tilläggsnamn, detta för att undvika tveksamhet. Tilläggen kan ange väderstreck (norra, södra, östra och västra)

eller läge inom orten (t.ex. centrum, bruk och kyrkby). Inom samma ort får det inte förekomma att tillägg med samma eller likartad betydelse används, t.ex. central och centrum.

Huvudregeln, med bestämmelser på alla trafikplatser i samma tätort, kan frångås om det finns särskilda skäl. Sådana skäl kan vara att det finns historiska kopplingar, eller om man vet om att en trafikplats bara kommer att finnas under en begränsad tidsperiod. En sådan tillfällig trafikplats skulle således kunna heta ”Jakobsbergs norra” medan den beständiga trafikplatsen heter ”Jakobsberg”. Om önskemål tillkommer om att göra den tillfälliga trafikplatsen permanent i ett senare skede, får hänsyn tas till huvudregeln – att även ge tilläggsnamn till den gamla obestämda trafikplatsen. I exemplet ovan skulle då ”Jakobsberg” alltså kunna bli ”Jakobsbergs centrum” eller något liknande.

6.1.5 Olika namn på olika infrastrukturanläggningar

Olika trafikplatsnamn ska användas om flera olika infrastrukturanläggningar finns i samma tätort så att det går att skilja respektive anläggnings trafikplats. I exempelvis Uppsala finns trafikplatsen Uppsala central, tillhörandes Trafikverkets anläggning, och bredvid den Uppsala östra, som tillhör Uppsala–Lenna Jernväg. Trafikplatserna har olika namn, därför att det är två olika infrastrukturanläggningar. Även om de ligger mycket nära varandra så är de ändå fysiskt åtskilda och det förekommer ingen järnvägstrafik mellan dem.

6.2 Geografiska och språkliga hänsyn

God ortnamnssed ska tillämpas enligt 4 § i kulturmiljölag (1988:950). Det innebär att:

- hävdvunna ortnamn används så långt möjligt.
- ortnamn i övrigt stavas enligt vedertagna regler för språkriktighet, om inte hävdvunna stavningsformer talar för annat,
- påverkan på hävdvunna namn beaktas vid nybildning av ortnamn, och
- namn på svenska används.

6.2.1 Användning av ortnamn

De säkerhetsmässiga kraven – att trafikplatsnamnen ska vara unika – kan göra det svårt att hitta lämpliga namn, god ortnamnssed tillämpas av den anledningen så långt det är möjligt.

I första hand ska man använda geografiskt välbestämda namn som är i allmänt bruk för den avsedda platsen. Med allmänt bruk menas att namnet

används av de som bor på platsen och att det kan beläggas på en allmän karta från Lantmäteriet alternativt från berörd kommun.

Trafikplatser, som inrättas centralt i en tätort, kan använda tätortens namn om det enbart kan bli aktuellt med en trafikplats, och det inte redan finns en annan trafikplats med samma namn.

Namn på byar, sjöar, berg, backar etc. kan användas för trafikplatser, som inrättas på platser utanför tätorter. Vattendrag, åsar och andra utdragna namngivna naturformationer kan också komma ifråga om det är otvetydigt var trafikplatsen kommer att placeras, vilket dock kanske inte är fallet om vattendraget eller åsen är lång. Fastighetsnamn kan användas i brist på alternativ. Traktnamn bör användas restriktivt eftersom de inte är så välbestämda. Namnet ska vara lokaliserat och identifierat och får inte gå att sammanblanda med annat namn i regionen eller med andra trafikplatsnamn. Traktnamn ska kunna beläggas på en allmän karta från Lantmäteriverket alternativt från berörd kommun.

6.2.2 Namnsättning av stora trafikplatser

Det är i allmänhet svårt att namnsätta stora, geografiskt utsträckta trafikplatser då trafikplatsnamnet spänner över flera orter. I de fall man flyttar trafikplatsgränserna utåt från platsmitt måste namnsättningen prövas igen så att namnet följer god ortnamnsed och det fortfarande är tydligt ur ett säkerhetsperspektiv vilken plats som avses. Tänk också på att speciallösningar med utsträckta trafikplatser bara ska användas när det finns särskilda motiv. Dessa särskilda motiv bör vara relaterade till speciella förutsättningar på platsen, inte till val av tekniska lösningar. Avsteget från normalfallet med linjer mellan trafikplatser måste tas om hand så att mto-perspektivet blir beaktat.

6.2.3 Genitiv-s på ort och gemener i bestämning

Trafikplatsnamn ska följa Språkrådets rekommendationer, som tur nog ofta även sammanfaller med gemene mans språkkänsla. Om trafikplatsen behöver en bestämning (som t.ex. Kristianstads central och Kristianstads södra vilka nämndes i texten ovan), ska ortnamnet normalt sett föras med genitivändelsen s, på samma sätt som t.ex. Jakobsbergs centrum, Kyrkslätt station, Orusts kommun och Oxelösunds hamn. Ortnamn som slutar på vokal får dock en s-lös genitivändelse, t.ex. Solna centrum och Åbo hamn. Bestämningen (central eller södra i exemplet ovan) skrivs sedan med gemener, även inledande bokstav.

6.2.4 Hela ord

Trafikplatsnamn namnges med hela ord; både ortnamn och bestämning. Om vi exemplifierar med trafikplatsen ”Stockholms central” (med s-genitiv och

inledande gemen i bestämmningen) så förekommer Stockholm C i tidtabeller vilket är felaktigt av tre anledningar: Det saknas genitiv-s, bestämmningen är förkortad och i versal. Det kanske kan ses som en förmildrande omständighet att det blir tydligare att det rör sig om en förkortning med ett stort C än ett litet c i en tidtabell eller på en skylt med ont om utrymme, men det är inget riktigt trafikplatsnamn. Trafikplatsnamn som beslutas skrivs med hela ord; både ortnamn och eventuell bestämning.

6.2.5 Språk

Trafikplatsnamn anges på svenska. Det finns dock platser där ortnamn är på samiska, finska eller meänkieli och där ska man ta hänsyn till detta. Trafikplatser namnges inte med engelska ord, såtillvida ordet inte har assimilerats i den grad så att det kan anses som ett svenskt ord, enligt svenska ordlistor. "city" har bedömts vara tillräckligt svenskt för att godkännas i "Stockholms city" men det har förekommit ansökningar med förslag innehållande "airport" som inte har godkänts.

6.3 Tänk på framtiden

Det är bra om man spar lämpliga namn för framtida eventuella utbyggnader så att man inte använder en näraliggande tätorts namn på en trafikplats som ligger en bit utanför tätorten. Om man i framtiden vill börja köra lokala eller regionala tåg, är det bra om det finns lämpliga namn att använda för dessa framtida trafikplatser. Detta omöjliggörs om namnet redan är upptaget av t.ex. en trafikplats för enbart internt trafiktekniska behov utanför tätorten.

6.4 Praktiskt tillvägagångssätt för namnmässiga aspekter

Lantmäteriet hjälper till att bedöma de ortsmässiga aspekterna på namns lämplighet. De är, för övrigt, även en av de institutioner som ska höras i samband med namnval.

7 Signatur

Utformning av signatur

6 § En signatur ska vara så kort som möjligt, högst fem bokstäver, och ha koppling till trafikplatsens namn.

Signaturen ska inte gå att förväxla med ett nuvarande eller tidigare trafikplatsnamn eller signatur.

7.1 Håll signaturen kort

Signaturer (förkortningar), ska vara så korta som möjligt; detta för att undvika att det bildas spontana förkortningar av förkortningarna. Fler bokstäver än fyra i en signatur är olämpligt.

7.2 Korta trafikplatsnamn

Om namnet på trafikplatsen består av högst fyra bokstäver är särskild signatur onödig. Dock gäller fortfarande de säkerhetsmässiga aspekterna med att namnet inte får vara förväxlingsbart.

7.3 Gammal signatur på ny plats

Signaturer ska inte användas om de tidigare funnits på en annan trafikplats.

Gamla signaturer kan användas endast under speciella omständigheter: En gammal signatur kan användas, men det gäller bara när man inte hittar några andra lösningar än att använda en tidigare inaktualiserad trafikplats namn, (se 3.1.2.). I sådana fall kan även den gamla signaturen få följa med, förutsatt att den fortfarande inte är förväxlingsbar.

8 Undantag

Undantag

7 § Undantag från dessa föreskrifter meddelas av Transportstyrelsen.

TSFS 2018:26 är i huvudsak verkställighetsföreskrifter som anger kriterier för val av trafikplatsnamn samt vilka dokument som ska inlämnas för att Transportstyrelsen ska kunna tillämpa vissa av järnvägslagens bestämmelser.

I sällsynta fall kan Transportstyrelsen, med stöd av 8 §, besluta om undantag från någon av bestämmelserna i TSFS 2018:26. Transportstyrelsen skulle exempelvis kunna besluta att en ansökan om godkännande av ett trafikplatsnamn inte behöver innehålla ett visst dokument som enligt en bestämmelse är obligatorisk.

8 § kan dock inte användas för att besluta om undantag från järnvägsförordningen.

9 Bedömning av inkomna handlingar

En bedömning, baserat på inskickad dokumentation, görs av:

- Har samråd skett?
- Är namnet säkert?
- Är namnet det rätta för platsen? Här ska det både tas en geografisk och språkmässig hänsyn.

- Är vald signatur lämplig (om relevant)?

9.1 Samrådsparter

Ansökan ska skickas på samråd till Lantmäteriet, berörda länsstyrelser, kommuner, regionala kollektivtrafikmyndigheter, infrastrukturförvaltare och järnvägsföretag innan ett trafikplatsnamn fastställs eller ändras.

9.2 Organisatör av samrådsrunda

De allra flesta ansökningar om trafikplatsnamn kommer från Trafikverket och av praktiska skäl tillämpas sedan flera år en ordning där det är Trafikverket som organiserar remissen i sin helhet innan de skickar in ansökan om nytt/förändrat trafikplatsnamn. För andra infrastrukturförvaltare kan Transportstyrelsen hjälpa till att ombesörja att samrådsrundan blir utförd så att berörda intressenter blir hörda.

9.3 Tid för samråd

Samrådsparterna ska få tre till fyra veckor på sig att svara.

9.4 Handläggning

Transportstyrelsen kontrollerar att samråd har skett med berörda parter. Samråd med berörda kommuner och andra intressenter syftar främst till att ge dessa möjligheter att lämna synpunkter på namn som ska användas av allmänheten samt att ta hänsyn till eventuella utbyggnadsplaner som kan motivera en plats för på- och avstigning för vilken aktuellt namn kan behöva reserveras. Det gäller att se denna fråga i ett långt perspektiv eftersom namnet ofta kommer att finnas kvar länge. Samråd med kommun syftar också till att få en noggrann prövning av så kallade arbets- och projektnamn.

9.5 Om inget förslag duger

Ny samrådsrunda får utföras om inget förslag duger. Det kan visa sig att Transportstyrelsen, eller någon av samrådsparterna, har synpunkter som går emot infrastrukturförvaltarens förslag till namn. Om synpunkterna är av allvarligare art informerar Transportstyrelsen den sökande om vad det är för synpunkter som är bekymmersamma. Den sökande får då ta frågan under nytt övervägande och om så är nödvändigt får nytt förslag skickas på en ny samrådsrunda.

10 Förvaltning

Synpunkter på detta dokument (kompletterande upplysningar) mottages tacksamt. Kontakta Transportstyrelsen på någon av följande vis:

Transportstyrelsen

Väg och Järnväg

Box 267

781 23 Borlänge

E-post: jarnvag@transportstyrelsen.se

Telefon: 0771-503 503

11 Referenser

I detta dokument refereras till följande bestämmelser:

- Järnvägsförordningen (2004:526)
- Transportstyrelsens föreskrifter om namn på trafikplats för järnväg (TSFS 2018:26)